

Papier

Ojczyznę papieru są Chiny, gdzie w grobowcach ówczesnej dynastii Han (180-50 p.n.e.) odnaleziono prawdopodobnie najstarszy papier, wytworzony z konopi. Stosowano wówczas różne materiały do jego produkcji, które nie zawsze miały zadowalającą jakość. Dopiero w 105 r. n.e., gdy Cai Lun kancelista na dworze cesarza He Di z dynastii Han uzyskał papier czerpany ze szmat jedwabnych i lnianych. Tajemnica jego wytwarzania była ściśle strzeżona przez setki lat, aż do połowy VIII wieku, gdy kilku chińskich papierników dostało się do niewoli arabskiej. Musiało minąć znów kilkaset lat, zanim w XII wieku technologia ta trafiła do Hiszpanii. Pierwsze papiernie powstały właśnie tam oraz we Włoszech. Na terenie niemieckim poświadczony w 1389/1390 (młyn papierniczy Ulmana Stromera w Norymbergii).

Jednak w związku z mniejszą trwałością od pergaminu, jego rozprzestrzenianie nie było szybkie. Dopiero epidemia dżumy w XIV w., która spowodowała wzrost dostępności szmat po zmarłych, oraz rozwój piśmiennictwa, w tym wynalezienie druku w następnym stuleciu, spowodowały szybki rozwój papiernictwa.

W kancelariach niemieckich papier zaczął wypierać (znacznie droższy) pergamin w połowie XIV wieku. Jednocześnie zaczęto prowadzić starania nie tylko poprawiania jakości produkowanego papieru, ale także normalizacji form (kart) dla łatwiejszego ich przechowywania (układania), a po zakończeniu sprawy – zszywania (czyli tworzenia akt).

Kolejną reformę w produkcji papieru spowodowały... osy, których papierowe gniazda z miazgi drzewnej stały się niejako pomysłem na produkcję papieru z masy celulozowej, którą uruchomiono w połowie XIX w., co niestety jest dziś powodem problemu kwaśnego papieru.